

Nr 30

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse från viss ersättningsskyldighet till kronan; given Stockholms slott den 4 januari 1955.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande statsrådet hemställt.

GUSTAF ADOLF

Hj. R. Nilson

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 januari 1955.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför statsrådet Hjalmar Nilson.

Genom lagakraftvunnen dom den 29 december 1951 av Vadsbo häradsrätt dömdes vägarbetaren Johan Erik Konrad Larsson för vållande till kroppsskada, som i 14 kap. 12 § strafflagen sägs, för allmänfarlig vårdslöshet och för framförande av bil utan att vara därtill berättigad att böta etthundra dagsböter om tre kr. Larsson förpliktades även att utgiva skadestånd jämte ränta i anledning av skador på person och egendom samt betala vissa rättegångskostnader.

Av handlingarna i målet inhämtas följande.

Den 11 maj 1951 medföljde Larsson, som ej hade körkort, i en vägförvaltningen i Skaraborgs län tillhörig lastbil. Denna fördes av en vid vägförvaltningen anställd chaufför till den färja, som upprätthåller förbindelsen mellan Torsö, norr om Mariestad, och fastlandet, för att användas vid vissa belastningsprov med färjan. Lastbilen samt en annan vägförvaltningen tillhörig lastbil lastades med grus och placerades på färjan, som därefter avgick från Torsö. Under provet satt Larsson i förarhytten på förstnämnda bil, som stod främst på färjan. Plötsligt slog Larsson till startknappen, så att motorn startade. Genom att en växel var inlagd rullade bilen fram mot färjans främre läm och därefter med stor kraft bakåt mot den andra lastbilen. Denna sköts i sin tur bakåt mot färjans bakre läm, som föll ned, och trycktes ytterligare med bakhjulen över färjans kant, där den stannade i ett läge nära att falla i sjön. En person, som stod lutad mot sistnämnda bil, kastades omkull och fick en fot skadad. En annan person föll i vattnet samt ådrog sig bl. a. en bäckenfraktur.

Av handlingarna i ärendet framgår vidare, att Larsson numera gäldat de honom ådömda böterna om 300 kr. samt av rättegångskostnaderna betalat 512 kr., utgörande det sammanlagda belopp, som han förpliktigades att återgälda statsverket för av allmänna medel förskottade kostnader för ersättning till offentlig försvarare samt vittneslöner till i målet hörda vittnen. Larsson har i en skriftlig förbindelse den 26 mars 1954 förklarat sig ersättningsskyldig gentemot väg- och vattenbyggnadsstyrelsen med 32 246: 88 kr., inberäknat ränta till den 31 mars 1954, utgörande styrelsen tilldömda eller av styrelsen eljest utbetalade skadestånd m. m. i anledning av ifrågasvarande händelse. Denna skuld är ännu helt ogulden. Därutöver återstår för Larsson att till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen betala 460 kr. i ersättning för rättegångskostnader.

I skrivelse den 15 september 1954 har *Svenska vägarbetareförbundet*, vari Larsson är medlem, hemställt, att Larsson måtte befrias från skyldigheten att gottgöra kronan det belopp han enligt sagda förbindelse erkänt sig skyldig att betala samt ådömd ersättning till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för rättegångskostnader. Såsom stöd härför anföres följande. »Att Larsson tryckte på startknappen torde mänskligt att döma närmast kunna betraktas som klåfingrighet. Med hänsyn till Larssons okunnighet i fråga om dels bilens konstruktion, dels att föra bil är det sannolikt, att Larsson icke för ett ögonblick tänkt sig att hans vidrörande av en knapp på bilens instrumentbräda skulle kunna medföra så våldsamma konsekvenser som nu blev fallet. Uppenbarligen var sålunda hans handling med avseende på skadeverkningarna helt och hållet oavsiktlig.»

Förbundet upplyser även om att Larsson saknar alla möjligheter att betala sin skuld till kronan samt bestyrker detta med intyg.

Över framställningen har utlåtanden avgivits av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och statskontoret.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anser lika med förbundet, att Larssons handlande enligt vanligt språkbruk kan betecknas som klåfingrighet. Med hänsyn härtill och då Larsson uppenbarligen saknar möjlighet att gälda sin skuld till kronan, anser styrelsen, att han bör, på sätt som skett i andra liknande fall, befrias från betalningsskyldighet.

Statskontoret vill med hänsyn till att Larsson erlagt tidigare omnämnda belopp om 512 kr. och med beaktande av riksdagens beslut i liknande fall ej motsätta sig, att Larsson befrias från återstående ersättningsskyldighet.

Föredraganden

Av redogörelsen framgår att Larsson genom att starta en väg- och vattenbyggnadsverket tillhörig, på en färja uppställd lastbil med påföljd att skada uppstått på person och egendom ådragit sig en betydande ersättningsskyldighet till statsverket. För Larsson, som betalat en mindre del av sin skuld, har nu begärts befrielse från återstående ersättningsskyldighet, omfattande dels vad han i en skriftlig förbindelse den 26 mars 1954 förklarat sig skyldig betala eller 32 246: 88 kr., inberäknat ränta till den 31 mars 1954, dels 460 kr. i utdömd ersättning för rättegångskostnader. Larssons ekonomiska förhållanden synes omöjliggöra gäldandet av förevarande skuld. I likhet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och statskontoret anser jag det skäligt, att kronan avstår från sin fordran hos Larsson.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att vägarbetaren Johan Erik Konrad Larsson befrias från nyssnämnda honom åliggande återstående ersättningsskyldighet till statsverket till följd av förutberörda händelse den 11 maj 1951.

Till vad föredragande statsrådet med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt, behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gösta Kahm